

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/materiały-edukacyjne/zadania-i-cwiczenia-dla/154561,Stan-wojenny-1981-1983-Materiały-edukacyjne-do-wystawy-elementarnej.html>

2022-01-25, 09:15

Stan wojenny 1981-1983. Materiały edukacyjne do wystawy elementarnej

Obchodzona w 2021 r. 40. rocznica wprowadzenia stanu wojennego jest okazją do zaprezentowania młodemu pokoleniu tego dramatycznego okresu w naszej historii, który wiąże się z przeżyciami i wspomnieniami starszej generacji Polaków. Wystawa elementarna „[Stan wojenny 1981-1983](#)”, przy pomocy krótkich, syntetycznych tekstów, archiwalnych fotografii i wybranych dokumentów, przybliża okoliczności ogłoszenia stanu wojennego, opisuje represje wprowadzone na mocy nadzwyczajnego ustawodawstwa, informuje o ofiarach pacyfikacji i brutalności milicji oraz ZOMO, a także o instytucjach i formacjach, na których ciążył zarzut złamania obowiązującego prawa i które były znane z brutalnych represji. Na wystawie nie zabrakło również informacji o oporze polskiego społeczeństwa i wsparciu płynącym dla Polaków z zagranicy.

Elementem wzbogacającym wystawę „[Stan wojenny 1981-1983](#)” są *Materiały edukacyjne do wystawy elementarnej Instytutu Pamięci Narodowej*, w których oprócz broszurowej wersji ekspozycji znajdują się propozycje ułatwiające zbudowanie samodzielnej lekcji poświęconej tej tematyce. Korzystając z *Materiałów edukacyjnych...*, warto zwrócić uwagę na ich części składowe, które znacznie ułatwią Państwu pracę i pozwolą zmaksymalizować jej efekty.

- Broszura zawiera całą wystawę elementarną, czyli 14 plansz, z tytułami odnoszącymi się do przedstawianego zagadnienia.
- Materiał historyczny zawarty w wystawie nie rozgranicza treści przeznaczonych do prezentacji w klasach szkoły podstawowej i klasach szkoły ponadpodstawowej.
- Po każdej planszy zamieszczono moduł *Strefa edukacji*, pozwalający na łatwiejsze przygotowanie się do omówienia tej części wystawy. *Zwróć uwagę na...* umożliwia uporządkowanie toku narracji w oparciu o najważniejsze zagadnienia. Odnosi się do tekstu wystawy i materiału ikonograficznego. *Czy wiesz, że...* pozwala na rozszerzenie i wzbogacenie informacji, bez konieczności sięgania po dodatkowe opracowania.
- Ostatnia plansza wystawy (s. 49) zawiera bilans, przedstawiający fakty i dane liczbowe związane z okresem stanu wojennego oraz ciekawostki. W broszurze ta część ekspozycji została wzbogacona o kalendarium wydarzeń z lat 1981-1983 (s. 51-52), ułatwiające orientację w chronologii stanu wojennego.
- Wydawnictwo kończy moduł edukacyjny, stanowiący propozycję rekapitulacji materiału zawartego w wystawie. Składa się on z ćwiczeń dla ucznia o zróżnicowanym stopniu trudności, gotowych do wykorzystania w trakcie zajęć edukacyjnych. Dla odbiorcy na ponadpodstawowym poziomie edukacji przygotowano propozycje tematów esejów oraz pracę z tekstami i materiałami źródłowymi.
- W *Materiałach edukacyjnych...* zamieszczono również spis proponowanych publikacji źródłowych, naukowych, popularnonaukowych, albumowych i przewodników poświęconych tematyce stanu wojennego, jak również informacje o gotowych materiałach edukacyjnych, popularyzatorskich i audiowizualnych, które można pobrać z internetu, czy adresy portali tematycznych, które można wykorzystać w trakcie prowadzonych zajęć edukacyjnych.

Wwystawa „Stan wojenny 1981-1983” oraz towarzyszące jej *Materiały edukacyjne...* są efektem współdziałania edukatorów Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach oraz Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności.

- Scenariusz wystawy elementarnej: Magdalena Duber, Karol Chwastek, Michał Miwa-Młot
- Materiały edukacyjne do wystawy elementarnej: Angelika Blinda, Karol Chwastek, Aleksandra Korol-Chudy, Michał Dzióbek, Ewelina Małachowska, Ryszard Mozgol
- Recenzja merytoryczna wystawy: dr hab. Filip Musiał, dr Grzegorz Majchrzak
- Recenzja merytoryczna *Materiałów edukacyjnych...*: dr Bogusław Tracz
- Recenzja edukacyjna *Materiałów edukacyjnych...*: Michał Maślowski
- Projekt graficzny i skład: Aleksandra Korol-Chudy

Fotografie i dokumenty ze zbiorów: Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności, Społecznego Komitetu Pamięci Górników KWK „Wujek” w Katowicach Poległych 16 grudnia 1981 r., Ośrodka KARTA, Polskiej Agencji Prasowej, Narodowego Archiwum Cyfrowego, Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej, Agencji fotograficznej East News, Archiwum Ośrodka Pamięć i Przyszłość, PASO, Chrześcijańskiej Konfederacji Francuskich Pracowników CFTC oraz ze zbiorów prywatnych Ewy Kubasiewicz-Houée.

© **Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Oddział w Katowicach**

© **Śląskie Centrum Wolności i Solidarności**

Katowice 2021

ISBN: 978-83-8229-373-9 (wydawca IPN-KŚZpNP, wersja drukowana)

ISBN: 978-83-8229-374-6 (wydawca IPN-KŚZpNP, on-line pdf)

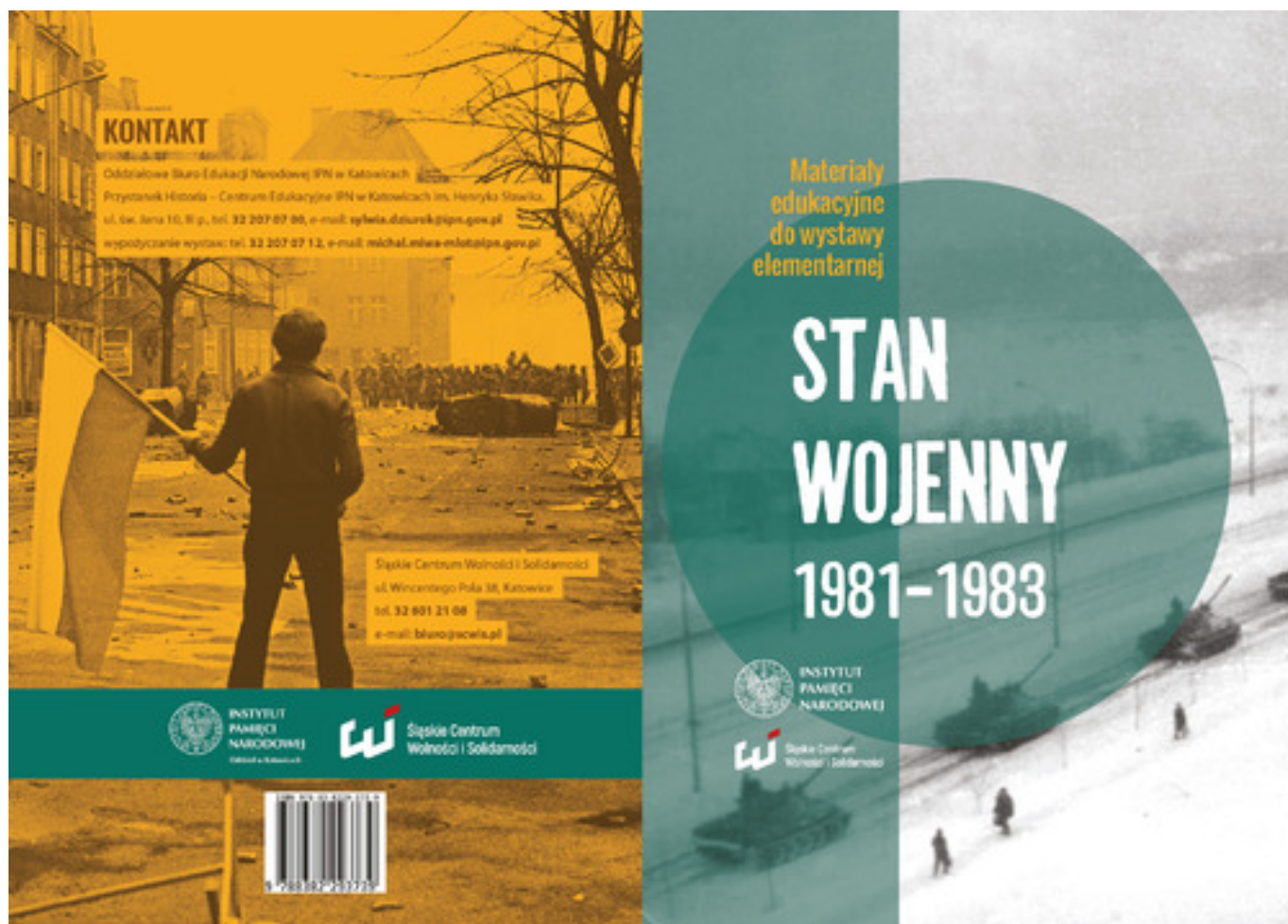
ISBN: 978-83-949240-9-6 (wydawca ŚCWIS, wersja drukowana)

ISBN: 978-83-962817-1-5 (wydawca ŚCWIS, on-line pdf)

Broszura wydana została jako plik pdf do pobrania z internetu oraz w wersji drukowanej - dostępnej w Przystanku Historia - Centrum Edukacyjnym IPN w Katowicach im. Henryka Sławika przy ul. św. Jana 10, w siedzibie Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności przy ul. Wincentego Pola 38 w Katowicach oraz podczas szkoleń dla nauczycieli. Wydawnictwo jest bezpłatne.

Pliki do pobrania

[Stan wojenny 1981-1983. Materiały edukacyjne do wystawy elementarnej. \(pdf, 21.71 MB\) 08.12.2021 13:32](#)

Opcje strony